

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par konsultāciju dokumentu par pietiekamas cenu starpības aprēķināšanas metodiku elektronisko sakaru nozarē

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā, vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	Konsultāciju dokumenta (turpmāk – KD) 1.pielikums - Metodika: 2.7. modelētais komersants – Regulatora modelētais alternatīvais komersants, kuram Regulators, izmantojot REO metodi, aprēķina spēju rentabli sniegt	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tet” (turpmāk – SIA “Tet”) Metodikas projektā ¹ definēts termins “modelētais komersants”. Lūdzam labot termina definīciju, jo tā neatbilst būtībai. “Spēja rentabli sniegt mazumtirdzniecības pakalpojumus” nav skaitlis, ko iespējams aprēķināt. Pēc Metodikas 14.punktā noteiktā, tiek aprēķināta “starpība starp modelētā komersanta ieņēmumiem no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un saistītajām	Daļēji ņemts vērā. Regulatora ieskatā, nepieciešams uzturēt definīcijā akcentēto aprēķina mērķi – pārliecināties, vai alternatīvais komersants spēs rentabli sniegt mazumtirdzniecības pakalpojumus.	2.7. modelētais komersants – Regulatora modelētais alternatīvais komersants, kuram Regulators, izmantojot REO metodi, aprēķina starpību starp modelētā komersanta ieņēmumiem no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un saistītajām izmaksām par regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu, lai <u>noteiktu, vai šī starpība sedz modelētā komersanta pakārtotās izmaksas, ieskaitot konkurētspējīgu kapitāla atdevi.</u>

¹ Regulatora lēmuma projekts “Pietiekamas cenu starpības aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodikas projekts).

	mazumtirdzniecības pakalpojumus, izmantojot regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus;	izmaksām par regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu”. Attiecīgi ir labojams termina “modelētais komersants” definējums: “modelētais komersants – Regulatora modelēts alternatīvais komersants, kuram Regulators, izmantojot REO metodi, aprēķina starpību starp modelētā komersanta ieņēmumiem no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un saistītajām izmaksām par regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu”.		
2.	KD 1.pielikums - Metodika: 4.1.1. tarifu plāns, kurā iekļauts tikai balss telefonijas pakalpojums;	SIA “Tet” Iebilstam, ka Metodikas 4.1.1.punktā iekļauti tarifu plāni tikai balss telefonijas pakalpojumam. Balss telefonijas pakalpojumu mazumtirdzniecības tirgū ir atzīta efektīva konkurence un nav pamata cenu starpības pārbaudei. Lūdzam svītrot no Metodikas 4.1.1.punkta tarifu plānus, kuros iekļauts tikai balss telefonijas pakalpojums.	Daļēji ņemts vērā. Piekrītam, ka tarifu plāniem, kuros ietverts tikai balss telefonijas pakalpojums, nav jāveic pietiekamas cenu starpības aprēķins. Tomēr šī informācija ir nepieciešama, lai novērtētu balss telefonijas pakalpojuma ieņēmumu daļu. Lai izvairītos no iespējamās interpretācijas par cenu starpības aprēķina veikšanu balss telefonijas pakalpojumiem, papildināts Metodikas projekta 5.punkts.	Svītrots 4.1.1.apakšpunkts. 5.8. galalietotāju skaitu uz iepriekšējā kalendārā gada 31.decembri tiem tarifu plāniem, kuros iekļauts tikai balss telefonijas pakalpojums;
3.	KD 1.pielikums - Metodika: 4.1.3. tarifu plāns, kurā iekļauts tikai televīzijas	SIA “Tet” Iebilstam, ka Metodikas 4.1.3.punktā iekļauti tarifu plāni tikai televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumam.	Daļēji ņemts vērā. Piekrītam, ka tarifu plāniem, kuros ietverts tikai televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojums, nav jāveic	Svītrots 4.1.3.apakšpunkts. 5.9. galalietotāju skaitu uz iepriekšējā kalendārā gada 31.decembri tiem tarifu plāniem,

	<p>programmu izplatīšanas pakalpojums publiskajos elektronisko sakaru tīklos (turpmāk – televīzijas pakalpojums);</p>	<p>Televīzijas programmu izplatīšanas mazumtirdzniecības tirgū ir efektīva konkurence un nav pamata cenu starpības pārbaudei. Lūdzam svītrot no Metodikas 4.1.3.punkta tarifu plānus, kuros iekļauts tikai televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojums.</p>	<p>pietiekamas cenu starpības aprēķins. Tomēr šī informācija ir nepieciešama, lai novērtētu televīzijas pakalpojuma ieņēmumu daļu. Lai izvairītos no iespējamās interpretācijas par cenu starpības aprēķina veikšanu televīzijas pakalpojumiem, uzskatām, ka šī informācija būtu norādāma atsevišķā Metodikas projekta punktā.</p>	<p>kuros iekļauts tikai televīzijas pakalpojums publiskajos elektronisko sakaru tīklos;</p>
4.	<p>KD 1.pielikums - Metodika: 4.1.3. tarifu plāns, kurā iekļauts tikai televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojums publiskajos elektronisko sakaru tīklos (turpmāk – televīzijas pakalpojums); 4.1.5. tarifu plāns, kurā iekļauti tikai publiskā interneta piekļuves pakalpojums un televīzijas pakalpojums;</p>	<p>SIA “Tet” Metodikas 4.punktā ir pakalpojumu grupas, kurās ir ietverts televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojums. SIA “Tet” pakalpojumu komplektos nav “tīra” televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojuma – SIA “Tet” televīzijas pakalpojums vienmēr ietver arī saturu un maksu par to. Ņemot vērā minēto, SIA “Tet”, iespējams, būs apgrūtināti sniegt precīzu ieņēmumu informāciju par vadošajiem pakalpojumiem, kas ietver televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumu (neskaitot ieņēmumus par saturu).</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Regulators piekrīt, ka galalietotāju skaits būtu iesniedzams tarifu plāniem, kuros iekļauts televīzijas pakalpojums (televīzijas saturu un televīzijas programmu izplatīšana), nevis tikai televīzijas programmu izplatīšana. Savukārt, lai iegūtu informāciju par tarifu plānu ieņēmumiem (neskaitot satura ieņēmumus), risinājums varētu būt šāds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiek iesniegta informācija par vadošo pakalpojumu, kuros iekļauts televīzijas pakalpojums, ieņēmumiem, ieskaitot arī ieņēmumus par saturu; - tiek iesniegta informācija par televīzijas satura izmaksām; 	<p>5.1.4. televīzijas satura izmaksas iepriekšējā kalendārajā gadā tiem vadošajiem pakalpojumiem, kuros iekļauts IP televīzijas pakalpojums;</p>

	4.1.6. tarifu plāns, kurā iekļauti tikai publiskā interneta piekļuves pakalpojums, balss telefonijas pakalpojums un televīzijas pakalpojums;		- ņemot vērā šo informāciju, tiek iegūti ieņēmumi, atskaitot televīzijas satura izmaksas.	
5.	<p>KD 1.pielikums - Metodika:</p> <p>5.1.5. pieslēguma ātrumu, kāds vidēji nodrošināts vislielākās noslodzes stundās, procentos no elektronisko sakaru pakalpojumu līgumā noteiktā pieslēguma ātruma diapazona augšējās robežvērtības;</p> <p>5.4. vislielākās noslodzes stundas korekciju;</p>	<p>SIA "Tet"</p> <p>SIA "Tet" jau informējusi Regulatoru, ka SIA "Tet" nemēra ne individuālu pieslēgumu, ne konkrētu pakalpojumu pārraides ātrumu un šādu mērījumu ieviešana nav iespējama. SIA "Tet" nemēra arī ne kopējo vislielākās stundas noslodzi, ne noslodzi, kas paliek SIA "Tet" tīklā, un šādu mērījumu ieviešana nav iespējama. Tāpēc Metodikas 5.1.5.apakšpunktā minēto vidējo pieslēguma ātrumu un Metodikas 5.4.apakšpunktā minēto vislielākās noslodzes stundas korekciju varēsīm noteikt tikai aptuveni. Lūdzam izteikt 5.1.5.apakšpunktu šādi: "5.1.5. aptuveno pieslēguma ātrumu, kāds vidēji nodrošināts vislielākās noslodzes stundās, procentos no elektronisko sakaru pakalpojumu līgumā noteiktā pieslēguma ātruma diapazona augšējās</p>	<p>Daļēji ņemts vērā.</p> <p>Precizēta Metodikas projekta 5.1.5.apakšpunkta redakcija un numerācija.</p>	<p>5.11. lai noteiktu tehnisko mezglu datu plūsmas vidējo ātrumu uz vienu galalietotāju vislielākās noslodzes stundā:</p> <p>5.11.1. pieslēgumu skaitu (dalījumā: balss telefonijas pieslēgumi, IP televīzijas pieslēgumi, platjoslas piekļuves pieslēgumi) Regulētā komersanta 30 lielākajos GPON tehniskajos piekļuves mezglos;</p> <p>5.11.2. pieslēgumu skaitu (dalījumā: balss telefonijas pieslēgumi, IP televīzijas pieslēgumi, platjoslas piekļuves pieslēgumi) Regulētā komersanta 30 lielākajos xDSL tehniskajos piekļuves mezglos;</p> <p>5.11.3. datu plūsmas ātrumu (Gbit/s) Regulētā komersanta 30 lielākajos GPON tehniskajos piekļuves mezglos ik stundu viena kalendārā mēneša periodā;</p>

		robežvērtības;”. Lūdzam izteikt 5.4.apakšpunktu šādi: ”5.4. aptuveno vislielākās noslodzes stundas korekciju;”.		5.11.4. datu plūsmas ātrumu (Gbit/s) Regulētā komersanta 30 lielākajos xDSL tehniskajos piekļuves mezglos ik stundu viena kalendārā mēneša periodā.
6.	KD 1.pielikums - Metodika: 5.4.vislielākās noslodzes stundas korekciju;	SIA “Tet” SIA “Tet” jau ir informējusi Regulatoru, ka SIA “Tet” nemēra ne kopējo vislielākās stundas noslodzi, ne noslodzi, kas paliek SIA “Tet” tīklā, un šādu mērījumu ieviešana nav iespējama, un Metodikas 5.4.apakšpunktā minēto vislielākās noslodzes stundas korekciju varēsīm noteikt tikai aptuveni. Lūdzam izteikt 5.4.apakšpunktu šādi: “5.4. aptuveno vislielākās noslodzes stundas korekciju;”.	Daļēji ņemts vērā. Ieviešot jēdzienu “aptuvenā vislielākās noslodzes stundas korekcija”, būtu nepieciešams raksturot šāda aptuvenā rādītāja precizitāti, piemēram, ar relatīvo kļūdu +/- 10%.	5.4. aptuveno (ar relatīvo kļūdu +/- 10%) vislielākās noslodzes stundas korekciju;
7.	KD 1.pielikums - Metodika: 5.5. jaunu FTTH GPON piekļuves līniju īpatsvaru – cik procenti no visām esošajām regulētā komersanta FTTH GPON līnijām ir izbūvētas pēdējo 12 mēnešu laikā;	SIA “Tet” Ierosinām Metodikas 5.5.apakšpunktu labot un izteikt šādi: “5.5. jaunu FTTH GPON piekļuves līniju īpatsvaru – cik procenti no visām esošajām regulētā komersanta FTTH GPON abonentlīnijām ir ierīkotas pēdējo 12 mēnešu laikā;”.	Ņemts vērā.	5.5. jaunu FTTH GPON piekļuves līniju īpatsvaru – cik procenti no visām esošajām regulētā komersanta FTTH GPON abonentlīnijām ir ierīkotas pēdējo 12 mēnešu laikā;
8.	KD 1.pielikums - Metodika:	SIA “Tet” Konsultācijas gaitā SIA “Tet” uzdeva jautājumu par Metodikas	Ņemts vērā.	15.1. regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifi katram vadošajam pakalpojumam,

	<p>15. Regulators Cenu starpības aprēķinā ietver šādu trīs galveno mainīgo lielumu aprēķināšanu:</p> <p>15.1. regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifi katram vadošajam pakalpojumam;</p>	<p>15.1.apakšpunktu par regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanu un saņēma atbildi: “Metodikas 15.1.apakšpunktā minētais vairumtirdzniecības aprēķins tiek veikts, summējot kopā visu to SIA “Tet” pamatpiedāvājumā minēto vairumtirdzniecības piekļuves elementu tarifus, kuri nepieciešami katra konkrētā vadošā pakalpojuma sniegšanai mazumtirdzniecībā un par kuriem komersants norēķinās ar SIA “Tet”.” Lūdzam 15.1.apakšpunktu papildināt atbilstoši Regulatora atbildei: “15.1. regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifi katram vadošajam pakalpojumam, summējot kopā visu to regulētā komersanta pamatpiedāvājumā minēto vairumtirdzniecības piekļuves elementu tarifus, kuri nepieciešami katra konkrētā vadošā pakalpojuma sniegšanai mazumtirdzniecībā;”.</p>		<p>summējot kopā visu to regulētā komersanta pamatpiedāvājumā minēto vairumtirdzniecības piekļuves elementu tarifus, kuri nepieciešami katra konkrētā vadošā pakalpojuma sniegšanai mazumtirdzniecībā;</p>
9.	<p>KD 1.pielikums - Metodika:</p> <p>16. Regulators, nosakot atbilstošo regulētā vairumtirdzniecības</p>	<p>SIA “Tet” Ieteikums 2013/466/ES un BEREC dokuments BoR (14) 190 nosaka, ka Regulatoram aprēķinā jāizmanto piemērotākie regulētie ieguldījumi (vairumtirdzniecības pakalpojumi),</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Ieteikuma 2013/466/ES 2.pielikuma iii) punktā norādīts, ka Regulatoram ir jānosaka piemērotākie regulētie vairumtirdzniecības pakalpojumi,</p>	<p>16. Regulators, nosakot atbilstošo regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma tarifu, ņem vērā tikai to regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu elementu tarifus, par kuriem alternatīvais komersants</p>

	<p>pakalpojuma tarifu, ņem vērā tikai to regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu elementu tarifu, par kuriem modelētais komersants maksā regulētajam komersantam. Regulators regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma tarifā ietver periodiskas un vienreizējas maksas, kā arī maksas par savienojumiem, pakalpojumu nodrošināšanu un atcelšanu u.c. Regulators vienreizējās maksas diskontē un sadala attiecīgajā laika periodā pa mēnešiem.</p>	<p>kurus izmanto vai saskaņā ar prognozēm izmantos alternatīvie komersanti. Atbilstoši ir nepieciešams papildināt Metodikas 16.punktu (kā tas ir pašlaik spēkā esošās metodikas 9.punktā): “16. Regulators, nosakot atbilstošo regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma tarifu, ņem vērā tikai tos regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu elementu tarifu, par kuriem modelētais komersants maksā regulētajam komersantam. Ja vairumtirdzniecības pakalpojuma tarifu var aprēķināt, izvēloties piekļuves elementus ar dažādiem tarifiem, dažādus tehniskos risinājumus, vai vairumtirdzniecības cena mainās atkarībā no pakalpojuma galalietotāju skaita, tad Regulators aprēķinā izmanto to pakalpojumu, kuru praksē visvairāk izmanto alternatīvie komersanti vai arī lētāko iespējamo vairumtirdzniecības pakalpojumu. Regulators regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma tarifā ietver periodiskas un vienreizējas maksas, kā arī maksas par savienojumiem, pakalpojumu nodrošināšanu un atcelšanu u.c. Regulators vienreizējās maksas</p>	<p>kurus izmanto vai saskaņā ar prognozēm izmantos piekļuves prasītāji NGA vairumtirdzniecības slānī. Tātad nepieciešams ņemt vērā arī tīkla tehnoloģiju attīstības tendences un pakalpojumu lietojamības dinamiku – ne vienmēr tas pakalpojums, kuru visvairāk šobrīd izmanto alternatīvie komersanti, būs pieprasītākais pāris gadu perspektīvā.</p>	<p>maksā regulētajam komersantam. Ja vairumtirdzniecības pakalpojuma tarifu var aprēķināt, izvēloties piekļuves elementus ar dažādiem tarifiem, tad Regulators aprēķinā izmanto tos pakalpojumus, kuru praksē visvairāk izmanto vai saskaņā ar prognozēm izmantos piekļuves prasītāji NGA vairumtirdzniecības slānī. Regulators regulētā vairumtirdzniecības pakalpojuma tarifā ietver periodiskas un vienreizējas maksas, kā arī maksas par savienojumiem, pakalpojumu nodrošināšanu un atcelšanu u.c. Regulators vienreizējās maksas diskontē un sadala attiecīgajā laika periodā pa mēnešiem.</p>
--	--	---	--	--

		diskontē un sadala attiecīgajā laika periodā pa mēnešiem.”		
10.	KD 1.pielikums - Metodika: 42. Regulators identificē mazumtirdzniecības pakalpojumiem nepieciešamos regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus, elektronisko sakaru tīkla ieguldījumus un citus nepieciešamos modelētā komersanta ieguldījumus. Regulators nosaka atbilstošās pakārtotās izmaksas, kas rodas, lai sniegtu šo mazumtirdzniecības pakalpojumu.	SIA “Tet” Aprēķinot regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifu vadošajam pakalpojumam, Regulators drīkst izmantot tikai tos regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus, kas nepieciešami mazumtirdzniecības pakalpojuma nodrošināšanai. Citu pakalpojumu vai risinājumu izmantošana nav atļaujama, jo mākslīgi palielina izmaksas. Lūdzam Metodikas 42.punktu papildināt šādi: “42. Regulators identificē un aprēķinā izmanto mazumtirdzniecības pakalpojumiem tikai nepieciešamos regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus, elektronisko sakaru tīkla ieguldījumus un citus nepieciešamos modelētā komersanta ieguldījumus. Regulators nosaka atbilstošās pakārtotās izmaksas, kas rodas, lai sniegtu šo mazumtirdzniecības pakalpojumu.”	Ņemts vērā.	Mainīt punkta numuru un izteikt to šādā redakcijā: 43. Regulators identificē un aprēķinā izmanto mazumtirdzniecības pakalpojumiem tikai nepieciešamos regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus, elektronisko sakaru tīkla ieguldījumus un citus nepieciešamos modelētā komersanta ieguldījumus. Regulators nosaka atbilstošās pakārtotās izmaksas, kas rodas, lai sniegtu šo mazumtirdzniecības pakalpojumu.
11.	KD 1.pielikums - Metodika: 26. Regulators modelētā	SIA “Tet” Iebilstam, ka modelētā komersanta pašu elektronisko sakaru tīkla izmaksās ietver iekārtas kopīgas	Daļēji ņemts vērā. Piekrītam, ka alternatīvajam komersantam, izmantojot SIA “Tet” aktīvos atvilces	26.2. iekārtas kopīgas izvietojuma vietā (piemēram, IP komutatorus, pieslēgvietas), ja tās

	komersanta pašu elektronisko sakaru tīkla izmaksās ietver šādus elementus: 26.2. iekārtas kopīgas izvietojanas vietā (piemēram, IP komutatorus, pieslēgvietas);	izvietojanas vietā (26.2.apakšpunkts), jo Konsultāciju dokumenta (KD) 2.pielikumā paredzēts, ka komersants izmanto SIA "Tet" aktīvos atvilces pakalpojumus, un šajā gadījumā komersantam nav nepieciešama nekāda iekārtu kopīga izvietojana.	pakalpojumus, nav nepieciešamības pēc kopīgas iekārtu izvietojanas, kā arī piekrītam, ka šāds scenārijs modeļa veidošanā būtu uzskatāms par pamata scenāriju. Tajā pašā laikā nevajadzētu pilnībā izslēgt no modeļa iespēju apskatīt iekārtu izvietojanu kopīgas izmantošanas vietā.	ir nepieciešamas pakalpojuma nodrošināšanai;
12.	KD 1.pielikums - Metodika: 26. Regulators modelētā komersanta pašu elektronisko sakaru tīkla izmaksās ietver šādus elementus: 26.4. atvilci un starptautiskās datu pārraides kapacitāti;	SIA "Tet" Iebilstam, ka modelētā komersanta pašu elektronisko sakaru tīkla izmaksās ietver atvilci (26.4.apakšpunkts), jo Konsultāciju dokumenta (KD) 2.pielikumā paredzēts, ka komersants izmanto SIA "Tet" aktīvos atvilces pakalpojumus un šajā gadījumā nav nekādu komersanta paša tīkla izmaksu atvilcei, kā tas būtu kabeļu kanalizācijas izmantošanā atvilcei.	Daļēji ņemts vērā. Piekrītam, ka alternatīvajam komersantam, izmantojot SIA "Tet" aktīvās atvilces pakalpojumu, vairs nav pamata modelētā komersanta tīkla izmaksās iekļaut vēl kādas atvilces izmaksas. Teorētiski iespējama situācija, ka alternatīvais komersants izmanto optiskās šķiedras kabeļa izvietojanu kabeļu kanalizācijā atvilces vajadzībām. Šādā gadījumā atvilces izmaksas ir uzskatāmas par modelētā komersanta pašu elektronisko sakaru tīkla izmaksām.	26.4. starptautiskās datu pārraides kapacitāti un atvilces, ja tās netiek nodrošinātas, izmantojot Regulētā komersanta nodrošinātos atvilces pakalpojumus;
13.	KD 1.pielikums - Metodika: 33. Regulators, aprēķinot Cenu starpību, izvēlas	SIA "Tet" Metodikas 33.punktā rakstīts: ".. izvēlas tikai šos konkrētā tirgus regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus:". Lūdzam mainīt	Ņemts vērā.	33. Regulators, aprēķinot Cenu starpību, izvēlas tikai šos piekļuves veidus:

	<p>tikai šos konkrētā tirgus regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus:</p>	<p>redakciju, jo apakšpunktos uzskaitītie nav pakalpojumi, bet piekļuves veidi: "... izvēlas tikai vienu no šiem piekļuves veidiem:".</p>		
14.	<p>KD 1.pielikums - Metodika: Metodikas aprēķina parametru skaidrojums un vērtības.</p>	<p>SIA "Tet" Metodikā nav noteikti vairāki būtiski parametri (piem., vienlaicīguma koeficients, mazumtirdzniecības uzcenojums, netiešo investīciju uzcenojums, kopīgo izmaksu uzcenojums), kas tiek izmantoti aprēķinā un nav arī noteikts to noteikšanas regulējums. Tādēļ metodika un arī konsultācija ir uzskatāma par nepilnīgu, jo nav dota iespēja pilnvērtīgi spriest par sagaidāmo aprēķinu un izteikt komentārus par aprēķinā izmantoto parametru vērtībām. Ja aprēķina parametri vai to noteikšana nav iekļauta Metodikā, tad tas nozīmē, ka Regulators, veicot aprēķinu, var patvaļīgi brīvi izvēlēties parametru vērtības un šādā gadījumā aprēķina rezultāti nav uzskatāmi par objektīviem.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Piekrītam, ka jādod iespēja izteikt komentārus par aprēķinā izmantoto parametru vērtībām. Šajā sakarā vēlamies informēt, ka minēto parametru vērtības tiks iekļautas Modelī un Modeļa aprēķina rezultāti, kā arī izmantotie Modeļa pieņēmumi, t.sk. parametru vērtības, tiks publicēti konsultācijas ietvaros, aicinot izteikt komentārus par izdarītajiem pieņēmumiem, t.sk. pieminēto parametru vērtībām. Neuzskatām, ka šīs vērtības būtu iekļaujamas Metodikas dokumentā, kura uzdevums būtu aprakstīt pietiekamas cenu starpības aprēķināšanas metodiku, pieeju, principus un kārtību, nevis definēt parametru vērtības, kas laika gaitā var arī mainīties. Vēlamies arī informēt, ka vērtības tiks iekļautas Modelī, ievērojot konsultāciju uzņēmuma ieteikumus, balstoties uz ilggadējo starptautisko pieredzi izmaksu un cenu starpības modeļu veidošanā un citos projektos informācijas.</p>	<p>38. Mēneša regulēšanas izmaksas uz vienu lietotāju Regulators aprēķina, dalot regulēšanas nodevas apmēru kārtējā kalendārajā gadā ar divpadsmit un ar lietotāju skaitu.</p>

			Informāciju par abonenta piesaistes izmaksām iesniedz regulētais komersants – SIA “Tet”. Parametru “Mēneša regulēšanas izmaksas uz vienu lietotāju” Regulators aprēķina, dalot regulēšanas nodevas apmēru kārtējā kalendārajā gadā ar divpadsmit un ar lietotāju skaitu.	
15.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: 1.1.Valsts datu plūsma	SIA “Tet” KD 2.pielikumā paredzēts aprēķināt izmantot atvilci no divām nacionālās piekļuves vietām. SIA “Tet” nodrošina (skat. SIA “Tet” Piekļuves datu plūsmai pakalpojumu pamatpiedāvājumu) tikai vienu nacionālās piekļuves vietu, tāpēc iebilstam, ka aprēķināt iekļauta atvilce no divām nacionālās piekļuves vietām.	Ņemts vērā. Saskaņā ar SIA “Tet” Piekļuves datu plūsmai pakalpojumu pamatpiedāvājuma 5. un 6.pielikumu SIA “Tet” ir tikai viens nacionālā līmeņa piekļuves punkts (mezgls), kur datu plūsmu iespējams nodot citiem komersantiem.	KD 2.pielikumā – Rokasgrāmatas 1.1.apakšpunktā – tiek veikti grozījumi, atbilstoši kuriem SIA “Tet” ir tikai viens nacionālā līmeņa piekļuves punkts. KD 3.pielikumā – Modelis – tiek veikti grozījumi, atbilstoši kuriem SIA “Tet” ir tikai viens nacionālā līmeņa piekļuves punkts.
16.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Pakārtotā tīkla izmaksu aprēķins.	SIA “Tet” KD 2.pielikumā pakārtotā tīkla izmaksu aprēķinā ir pieņemts, ka alternatīvais komersants fiziski izvietos iekārtas vēsturiskā operatora divās galvenajās mezglu vietās neatkarīgi no tā, vai tas piekļūst tīklam ar reģionālo vai valsts BSA. Iebilstam šādam aprēķinam, jo reģionālās piekļuves gadījumā nekāda izvietošana nav nepieciešama vēsturiskā operatora divās galvenajās mezglu vietās.	Ņemts vērā. Regulators piekrīt iebildumam. Tomēr nevajadzētu pilnībā izslēgt no Modeļa iespēju apskatīt iekārtu izvietošānu kopīgas izmantošanas vietā. Pieņemot, ka SIA “Tet” atvilces pakalpojumu izmantošana ir pamata scenārijs, kas aizstāj fizisku iekārtu kopīgu izmantošanu (un attiecīgās izmaksas), vēlamies uzsvērt, ka	KD 2.pielikumā – Rokasgrāmatas 4.2.3.sadaļā, pakārtotā tīkla izmaksu aprēķinā, veikti grozījumi, atbilstoši kuriem pamata scenārijs ir SIA “Tet” atvilces pakalpojumu izmantošana, kas aizstāj fizisku iekārtu kopīgu izmantošanu. KD 3.pielikumā – Modelis – pakārtotā tīkla izmaksu aprēķinā veikti grozījumi, atbilstoši kuriem pamata scenārijs ir SIA “Tet” atvilces pakalpojumu izmantošana,

			Modeļa pieņēmumos turpmāk tiks izmantoti 13 SIA "Tet" atvilces pakalpojumi – katrā SIA "Tet" piekļuves mezglā pa vienam. Līdz šim Modeļa pieņēmumos bija iekļauti 11 atvilces pakalpojumi.	kas aizstāj fizisku iekārtu kopīgu izmantošanu.
17.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Par iekārtu izvietojanas izmaksām un iekštelpu kabeļu maksām, ja tiek izmantot Tet aktīvie atvilces pakalpojumi.	SIA "Tet" KD 2.pielikumā paredzēts, ka aprēķinā tiek izmantoti SIA "Tet" aktīvie atvilces pakalpojumi, taču aprēķinā arī tiek piemērotas izvietojanas izmaksas un piemērotas iekštelpu kabeļu maksas. Iebilstam tam, jo SIA "Tet" aktīvo atvilces pakalpojumu gadījumā nekādas komersantu iekārtas nav nepieciešams izvietot un nav nekādu izvietojanas maksu, nav arī nepieciešams pakalpojums "Kabeļa izvietojana iekštelpās" un nav attiecīgo maksu. Pakalpojums "Kabeļa izvietojana iekštelpās" ir nepieciešams tikai tad, kad neizmanto SIA "Tet" aktīvo atvilces pakalpojumu, bet līdz piekļuves interfeisam vai līdz izvietotajai iekārtai komersants ierīko savu kabeli (atvilci).	Nemts vērā. Skat. komentārus pie 15. un 24.punkta.	KD 2.pielikumā – Rokasgrāmatas 4.2.3.sadaļā – veikti grozījumi, atbilstoši kuriem pamata scenārijs ir SIA "Tet" atvilces pakalpojumu izmantošana, kas aizstāj fizisku iekārtu kopīgu izmantošanu un kabeļu izvietojanu iekštelpās. KD 3.pielikumā – Modelis – veikti grozījumi, atbilstoši kuriem pamata scenārijs ir SIA "Tet" atvilces pakalpojumu izmantošana, kas aizstāj fizisku iekārtu kopīgu izmantošanu un kabeļu izvietojanu iekštelpās.
18.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Par aprēķina veikšanu redundantām	SIA "Tet" KD 2.pielikumā paredzēts aprēķinu veikt arī redundantām atvilcēm no VULA piekļuves punktiem. SIA "Tet" noteiktās īpašās saistības	Nemts vērā.	KD 2.pielikumā – Rokasgrāmatas 1.3.sadaļā un 6.sadaļā – veikti grozījumi, atbilstoši kuriem netiek paredzētas rezervētas atvilces no VULA piekļuves punktiem.

	atvilcēm no VULA piekļuves punktiem.	neietver prasību nodrošināt redundantas atvilces, un VULA piekļuves gadījumā SIA "Tet" šādas atvilces nespēj nodrošināt. Redundantas atvilces iekļaušana VULA piekļuves aprēķinā ir nepamatota, jo SIA "Tet" tīkla piekļuves mezgliem arī savu mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanā redundanti savienojumi ir tikai nedaudzos gadījumos. Iebilstam redundantu atvilču izmantošanai aprēķinā, jo tas nepamatoti palielina izmaksas un padara aprēķinu nelabvēlīgu regulētajam komersantam.		KD 3.pielikumā – Modelis –, izklājlapā "VULA mērogošana", veikti grozījumi, atbilstoši kuriem netiek paredzētas rezervētas atvilces no VULA piekļuves punktiem.
19.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Aprēķinu rezultātu 8-3.tabula.	SIA "Tet" Aprēķinu rezultātu tabula (KD 2.pielikuma 8-3.tabula) neatbilst Metodikas 14.punktam. Tabulā netiek norādīta ne starpība starp modelētā komersanta ieņēmumiem no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un saistītajām izmaksām par regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu izmantošanu, ne arī modelētā komersanta pakārtotās izmaksas, ieskaitot konkurētspējīgu kapitāla atdevi. Arī KD 2.pielikuma 40.lpp. pēdējais teikums neatbilst Metodikas 14.punktā definētajai pietiekamai cenu starpībai.	Daļēji ņemts vērā. Varam piekrist, ka KD 2.pielikuma 8-3.tabulas struktūra un datu atspoguļošana jāmaina tā, lai tā atbilstu Metodikas 14.punktā noteiktajam. Līdz ar to pakārtotajās izmaksās būtu iekļaujamas modelētā komersanta izmaksas un WACC izmaksas, norādot šīs izmaksas arī atsevišķi. Tāpat uzskatāmāk būtu norādāma starpība starp modelētā komersanta ieņēmumiem no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un saistītajām izmaksām par regulēto	KD 2.pielikumā – Rokasgrāmatas aprēķinu rezultātu 8-3.tabulā – veikti grozījumi, saskaņā ar kuriem dati tiek strukturēti atbilstoši Metodikas 14.punktam. KD 2.pielikumā – Rokasgrāmatas 8-3.tabulas paskaidrojošā tekstā – veikti šādi grozījumi: "Gadījumā, ja: - starpība starp modelētā komersanta ieņēmumiem no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas un saistītajām izmaksām par regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu izmantošanu, no vienas puses,

			vairumtirdzniecības pakalpojumu izmantošanu.	nesedz modelētā komersanta pakārtotās izmaksas, ieskaitot konkurētspējīgu kapitāla atdevi, no otras puses, ekonomiskās pārņemamības pārbaude netiek izturēta un tiek konstatēta cenu starpības samazināšana.”
20.	KD 1.pielikums - Metodika: 5.2. atgūstamo vienreizējo izmaksu īpatsvaru.	SIA “Tet” Sniegt skaidrojumu, attiecībā pret ko ir aprēķināms atgūstamo vienreizējo izmaksu īpatsvars 5.2.apakšpunktā? Kāpēc tiek ņemtas vērā tikai iekārtu un to uzstādīšanas atgūstamās vienreizējās izmaksas?	Ņemts vērā. Metodikas 5.2.apakšpunktā minēto atgūstamo vienreizējo izmaksu aprēķins detalizēti skaidrots Metodikas 6.punktā. Metodikā prasīts aprēķināt atgūstamo vienreizējo izmaksu attiecību pret kopējām vienreizējām izmaksām. Piekrītam, ka 6.punktu nepieciešams papildināt ar vienreizējo izmaksu skaidrojumu – iekārtu izmaksas, iekārtu uzstādīšanas izmaksas, ar pakalpojuma ierīkošanu saistītās izmaksas.	6. Regulētais komersants atgūstamo vienreizējo izmaksu īpatsvaru procentos aprēķina šādi: saskaita atgūstamās vienreizējās izmaksas (iekārtu izmaksas, iekārtu uzstādīšanas izmaksas, ar pakalpojuma ierīkošanu saistītās izmaksas), kuras izdala ar kopējām vienreizējām izmaksām. Atgūstamo vienreizējo izmaksu īpatsvars ir 100%, ja regulētā komersanta galalietotājs tās ir apmaksājis pilnā apjomā. Ja regulētais komersants piedāvā galalietotājam iekārtas un to uzstādīšanu bez maksas, kā arī nepiemēro pakalpojuma ierīkošanas maksu, atgūstamo vienreizējo izdevumu īpatsvars ir 0%. 2.10. vienreizējās izmaksas – pirmreizējas izmaksas par regulētā komersanta elektronisko sakaru tīkla iekārtām galalietotāja telpās, un to uzstādīšanu, kā arī ar

				pakalpojuma ierīkošanu saistītās izmaksas.
21.	KD 1.pielikums - Metodika: 5.7. aktīvo piekļuves līniju skaitu pa tehnoloģijām katram piekļuves mezglam.	SIA "Tet" Sniegt skaidrojumu, cik detalizēts dalījums pa tehnoloģijām ir nepieciešams 5.7.apakšpunktā? Vai tehnoloģija ir xDSL, ADSL2+, VDSL+, SHDSL, vai varbūt tās jādala vēl sīkāk? Ja klientam ir balss (POTS) un interneta pakalpojumi, izmantojot vienu vara pāri, tā ir viena vai divas piekļuves līnijas?	Ņemts vērā. Metodikas 5.7.apakšpunktā prasītais piekļuves līniju skaita dalījums pa tehnoloģijām nepieciešams šāds: xDSL, VDSL Vectoring, FTTH GPON, FTTH P2P, Cits FTTx.	5.7. aktīvo piekļuves līniju skaitu pa tehnoloģijām (xDSL, VDSL Vectoring, FTTH GPON, FTTH P2P, cita FTTx tehnoloģija) katram piekļuves mezglam.
22.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Aprēķinu 4-14.tabula un 7-3.tabula.	SIA "Tet" KD 2.pielikumā aprēķinā 4-14.tabulā ierēķinātas ANO investīcijas CPE (GPON un DSL), taču 7-3.tabulā tiek rēķinātas arī SIA "Tet" NTU abonēšanas maksas. Lūdzam paskaidrot, kāpēc šīs izmaksas aprēķinā tiek ieskaitītas divreiz, kā ANO investīcijas CPE un kā Tet NTU noma?	Daļēji ņemts vērā. Minētie elektronisko sakaru tīkla elementi (NTU un CPE, piemēram, Wi-Fi maršrutētājs) izpilda divas atsevišķas tīkla funkcijas. Tehniski ir iespējams šīs funkcijas nodrošināt arī vienā un tajā pašā ierīcē. Tomēr abu funkciju apvienošana vienā ierīcē neļautu alternatīvajam komersantam izvēlēties, piemēram, Wi-Fi maršrutētāju. Tādēļ Regulators uzskata, ka Modelī ir jāparedz abi varianti: 1) NTU ietver CPE funkcionalitāti. Šajā gadījumā nav jāņem vērā papildu CPE izmaksas; 2) NTU neietver CPE funkcionalitāti. Šādā gadījumā	KD 3.pielikumā – Modelis – papildināts ar izvēlni, kura piedāvā vienu no variantiem: 1) NTU ietver CPE funkcionalitāti. Šajā gadījumā nav jāņem vērā papildu CPE izmaksas; 2) NTU neietver CPE funkcionalitāti. Šādā gadījumā izmaksas tiek aplūkotas atsevišķi.

			Alternatīvā komersanta CPE izmaksas tiek aplūkotas atsevišķi.	
23.	KD 2.pielikums – Rokasgrāmata: Aprēķinu 4-4.tabula.	SIA “Tet” Lūdzam paskaidrot, kā aprēķinā tiek noteikts sastrēgumu stundas joslas platums (sniegt aprēķina formulu)? KD 2.pielikumā aprēķinā ir paredzēts ievades parametrs “vienlaicīguma koeficients”. Šādu parametru nenosaka un neapraksta metodika. Lūdzam paskaidrot, kas un kā noteiks ievadāmo “vienlaicīguma koeficientu”.	Daļēji ņemts vērā. Ievērojot, ka datu plūsmas ātrums vislielākās noslodzes stundā (sastrēgumstundā) tiks aprēķināts, izmantojot citu pieeju (skat. tabulas 6.punktu), vienlaicīguma koeficients zaudē jēgu un būtu izslēdzams no Metodikas un Modeļa.	Izslēgt vienlaicīguma koeficienta jēdzienu un tā aprakstu no Rokasgrāmatas 4.2.1.sadaļas.
II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
24.	KD 1.pielikums - Metodika: 4.1. nosaka mazumtirdzniecībā sniegto tarifu plānus ar lielāko galalietotāju skaitu, kuru kopējais galalietotāju skaits uz iepriekšējā kalendārā gada 31.decembri bija vismaz 85% vai galalietotāju skaits bija vismaz pieci procenti no katras pakalpojumu grupas	SIA “Tet” Iebilstam pret Metodikas 4.1.apakšpunktu, kas automātiski kvalificē kā vadošos pakalpojumus visus tos, kuru kopējais galalietotāju skaits uz iepriekšējā kalendārā gada 31.decembri bija vismaz 85%. Šāda pieeja neatbilst ne Eiropas Komisijas Ieteikumam 2013/466/ES1, ne Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādes BEREC dokumentam BoR (14) 1902. Saskaņā ar šiem dokumentiem cenu starpības pārbaude veicama tikai būtiskākajiem mazumtirdzniecības pamatproduktiem (<i>flagship</i>	Nav ņemts vērā. Pievērsām uzmanību tam, ka Metodikas projekta 4.punkts nosaka <u>informācijas sniegšanas prasības</u> regulētajam komersantam. Saņemot informāciju, Regulators izvērtēs, vai visus un kurus tarifu plānus iekļaut ERT aprēķinā. No Metodikas projekta 4.1.apakšpunkta vēl neizriet, ka ERT aprēķinā tiks iekļauti visi tarifu plāni, par kuriem regulētais komersants iesniegs datus. Regulators nepiekrīt viedoklim, ka par vadošo produktu var	4.1. nosaka mazumtirdzniecībā sniegto tarifu plānus ar lielāko galalietotāju skaitu, kuru kopējais galalietotāju skaits uz iepriekšējā kalendārā gada 31.decembri bija vismaz 85% vai galalietotāju skaits bija vismaz pieci procenti no katras pakalpojumu grupas galalietotāju skaits uz iepriekšējā kalendārā gada 31.decembri bija vismaz 85% vai galalietotāju skaits bija vismaz pieci procenti no katras pakalpojumu grupas sakaru pakalpojumu grupām (turpmāk – vadošie pakalpojumi): [..]

	<p>galalietotāju kopskaita katrā no šīm elektronisko sakaru pakalpojumu grupām (turpmāk – vadošie pakalpojumi): [..]</p>	<p><i>products</i>), kas tiek noteikti, pamatojoties uz pašreizējiem un prognozētajiem tirgus novērojumiem. Uzskatām, ka par pamatproduktiem nosakāmi tikai tarifu plāni ar vislielāko galalietotāju skaitu. Lūdzam Metodikā noteikt, ka par vadošo produktu tiek noteikti tikai tarifu plāni ar vislielāko galalietotāju skaitu: “4.1. nosaka mazumtirdzniecībā sniegto tarifu plānus ar vislielāko galalietotāju skaitu (turpmāk – vadošie pakalpojumi), katrā no šīm elektronisko sakaru pakalpojumu grupām:”.</p>	<p>noteikt tikai tarifu plānu ar vislielāko galalietotāju skaitu.</p> <p>Saskaņā ar Eiropas Komisijas Ieteikuma 2013/466/ES1 II pielikuma iv) punktu: “VRI ir jānosaka pamatprodukti, pamatojoties uz pašreizējiem un prognozētajiem tirgus novērojumiem, jo īpaši ņemot vērā to atbilstību pašreizējiem un turpmākiem konkurences apstākļiem. Tam jāietver mazumtirdzniecības tirgus daļu novērtēšana attiecībā uz to produktu apjomu un vērtību, kuru pamatā ir NGA regulētie vairumtirdzniecības ieguldījumi, un, ja iespējams, izdevumiem par reklāmu. Pamatprodukti, visticamāk, tiks piedāvāti kā pakete. Ja domājams, ka šīs paketes aizstās pamatproduktu, VRI jānovērtē pakešu inovatīvās atšķirības. Turklāt VRI ir jāaplūko, vai konkrētais mazumtirdzniecības produkts, kas var nebūt BIT operatora svarīgāko mazumtirdzniecības produktu vidū, ir īpaši pievilcīgs alternatīvajiem operatoriem, kuri, iespējams, koncentrējas uz konkrētu nišu vai zemākas</p>	
--	--	--	---	--

			<p>kvalitātes mazumtirdzniecības produktiem. VRI var pieņemt lēmumu iekļaut šādu produktu pamatproduktu grupā.</p> <p>Tādējādi, par vadošajiem pakalpojumiem var atzīt arī citus tarifu plānus, ne tikai ar vislielāko lietotāju skaitu.</p>	
25.	<p>KD 1.pielikums - Metodika: 9.2. 30 dienu laikā pēc regulētā komersanta piekļuves pamatpiedāvājuma vai tā grozījumu publicēšanas vai regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifu izmaiņām;</p>	<p>SIA "Tet" Metodikas 9.2.apakšpunktā noteiktais termiņš (30 dienas) ir nepietiekams, lai sagatavotu un iesniegtu visu Metodikā noteikto informāciju. Lūdzam Regulatoru Metodikas 9.2.apakšpunktā noteikt tādu pašu termiņu kā 9.1.apakšpunktā – trīs mēneši.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Regulators uzskata, ka Metodikas projekta 9.2.apakšpunktā varētu saglabāties 30 dienu termiņš. Jāņem vērā, ka regulētajam komersantam, veicot izmaiņas regulēto vairumtirdzniecības tarifos, faktiski ir vairāk laika, lai sagatavotu nepieciešamos datus. Šo darbu var sākt pirms jauno vairumtirdzniecības tarifu spēkā stāšanās datuma. Attiecībā uz "pamatpiedāvājuma vai tā grozījumu publicēšanu" jāpaskaidro, ka dati jāiesniedz tikai tādu grozījumu gadījumā, ja mainās cena vai definētā pakalpojuma funkcionalitāte.</p>	<p>9.2. 30 dienu laikā pēc regulētā komersanta piekļuves pamatpiedāvājuma vai tā grozījumu publicēšanas, ja grozījumi paredz regulēto vairumtirdzniecības pakalpojumu tarifu izmaiņas vai pakalpojuma funkcionalitātes izmaiņas.</p>
26.	<p>KD 1.pielikums - Metodika: 2.7., 2.9., 3.7., 17., 18., 19., 25.punkts. Respektīvi visi Metodikas punkti,</p>	<p>SIA "Tet" Iebilstam, ka Metodika paredz izmantot REO metodi. Veicot izmaksu aprēķinu saskaņā ar to, pakārtotās relatīvās izmaksas būs lielākas, nekā izmantojot "vienlīdz</p>	<p>Nav ņemts vērā. Komisijas ieteikums 2013/466/ES neuzliek Regulatoram pienākumu piemērot EEO metodi. Ieteikums drīzāk norāda, ka gadījumā, ja alternatīvais komersants darbojas</p>	

	<p>kuros pieminēta REO metode.</p>	<p>efektīva konkurenta” metodi. Ieteikums 2013/466/ES nosaka, ka Regulatoriem būtu jāizmanto “vienlīdz efektīva konkurenta” metode (EEO metode – <i>equally efficient operator</i>), jo šīs metodes izmantošana atbalsta regulētā komersanta investīcijas nākamās paaudzes piekļuves tīklā un pakalpojumu inovācijas.</p>	<p>daudz mazākā ģeogrāfiskā teritorijā nekā komersants ar būtisku ietekmi tirgū, tad atbilstoši Ieteikuma 2.pielikuma i punktam: “VRI var veikt mēroga pielāgojumus BIT operatora pakārtotajām izmaksām, lai nodrošinātu, ka ekonomiskā pārņemamība ir reāli iespējama. Šādos gadījumos VRI noteiktajam pienācīgi efektīvajam mērogam nav jāpārsniedz tirgus struktūras mērogs ar pietiekamu atbilstošu operatoru skaitu, lai nodrošinātu īstenu konkurenci, ņemot vērā arī citas konkurējošās platformas.”</p> <p>Tāpēc modelētā operatora attiecīgajām pakārtotajām izmaksām ir pamatoti pieņemt saprātīgas korekcijas attiecībā uz mērogiem, kas atspoguļotu REO.</p> <p>Turklāt BEREC vadlīnijās BoR (14) 190 norādīts, ka Regulators, izvērtējot situāciju, var izvēlēties vienu no šādām metodēm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vienlīdz efektīva komersanta metode (<i>Equally efficient operator</i> (EEO)); - pietiekami efektīva komersanta metode (<i>Reasonably efficient operator</i> (REO)); 	
--	------------------------------------	---	---	--

			- koriģēta vienlīdz efektīva komersanta metode (Adjusted equally efficient operator (adjusted EEO))	
27.	KD 1.pielikums - Metodika: 23. Regulators ieņēmumu aprēķināšanai var izmantot dažādus informācijas un datu avotus, piemēram, alternatīvo komersantu sniegtos datus vai tirgus datus.	SIA "Tet" Ieteikums 2013/466/ES nosaka, ka ekonomiskās pārņemamības pārbaudē Regulatoram jānoskaidro, vai alternatīvas piekļuves prasītāji var ekonomiski atkārtot <u>regulētā operatora nodrošināto pakārtoto piedāvājumu</u> , izmantojot pieejamo regulēto vairumtirdzniecības ieguldījumu. Tāpēc iebilstam, ka Metodikas 23.punkts ļauj ieņēmumu aprēķināšanai izmantot citus informācijas un datu avotus, piemēram, alternatīvo komersantu sniegtos datus vai tirgus datus. Cenu starpības aprēķinā ieņēmumu aprēķināšanā jāizmanto Regulētā komersanta dati, lūdzam svītrot Metodikas 23.punktu.	Nav ņemts vērā. Regulators pieprasīs un izmantos alternatīvo komersantu sniegtos datus, piemēram, par alternatīvā komersanta noteikta pakalpojuma līguma vidējo ilgumu. Šis rādītājs ir nepieciešams aprēķina veikšanai, taču var būtiski atšķirties, salīdzinot ar Regulētā komersanta datiem.	23. Regulators ieņēmumu aprēķināšanai var izmantot dažādus informācijas un datu avotus, piemēram, alternatīvo komersantu sniegtos datus vai tirgus datus.
28.	KD 1.pielikums - Metodika: 33. Regulators, aprēķinot Cenu starpību, izvēlas tikai šos konkrētā tirgus regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus:....	SIA "Tet" Ieteikums 2013/466/ES nosaka, ka Regulatoram jāveic tikai viena līmeņa pārbaude, t.i., starp mazumtirdzniecības pakalpojumiem un atbilstošāko piekļuves variantu attiecībā uz piekļuves prasītājiem. Attiecīgi lūdzam papildināt 33.punktu:	Nav ņemts vērā. Ieteikuma 2013/466/ES 67.punkts nosaka – lai izslēgtu šķērssubsidēšanu starp dažādiem paketē vai portfelī iekļautajiem produktiem, VRI jāveic tikai viena līmeņa pārbaude, t.i., starp mazumtirdzniecības pakalpojumiem un atbilstošāko NGA piekļuves ieguldījumu	33. Regulators, aprēķinot Cenu starpību, izvēlas tikai šos konkrētā tirgus regulētos vairumtirdzniecības pakalpojumus:

		<p>“33. Regulators, aprēķinot Cenu starpību vadošajam pakalpojumam, izvēlas tikai vienu atbilstošāko no šiem piekļuves veidiem:”</p>	<p>attiecībā uz piekļuves prasītājiem (piemēram, optiskās šķiedras piekļuve sadales skapī, virtuālā atsaiste). Tomēr laika gaitā jaunais NGA piekļuves ieguldījums var kļūt svarīgāks (piemēram, optiskās šķiedras atsaiste optiskajā komutatorā (ODF)), tādējādi ekonomiskās pārņemamības pārbaude jāveic attiecībā uz šo jauno ieguldījumu, nevis sākotnēji visvairāk izmantoto ieguldījumu. Ja valsts konkurences apstākļi saistībā ar izmantoto NGA piekļuves ieguldījumu liecina par atšķirību starp ģeogrāfiskajām teritorijām (piemēram, lauku apvidos un blīvi apdzīvotās teritorijās), VRI jādažādo pārbaudes, pamatojoties uz konkrētajiem par atbilstošākajiem noteiktajiem ieguldījumiem.</p> <p>Tādēļ uzskatām, ka nepieciešams akcentēt Ieteikumā pausto ideju, ka dažādās ģeogrāfiskās teritorijās izraudzītais piekļuves veids var būt cits, ja konkurences apstākļi šajās teritorijās atšķiras.</p>	
29.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata:	<p>SIA “Tet” KD 2.pielikumā paredzēts aprēķinu veikt redundantām atvilcēm no</p>	<p>Nav ņemts vērā. Redundanta atvilce (turpmāk tekstā – Rezervēta atvilce), kas</p>	<p>KD 2.pielikuma – Rokasgrāmata – 1.1.apakšpunkts tiek papildināts ar rezervētas atvilces skaidrojumu un</p>

	<p>Par redundantas atvilces izmantošanu aprēķinā.</p>	<p>nacionālā piekļuves punkta. SIA "Tet" noteiktās īpašās saistības neietver prasību nodrošināt redundantas atvilces, un SIA "Tet" šādas atvilces nespēj nodrošināt. Redundantas atvilces iekļaušana aprēķinā ir nepamatota, nav nepieciešama alternatīvajam komersantam pakalpojumu sniegšanai, un praksē komersanti tādu risinājumu neizmanto. Iebilstam redundantu atvilču izmantošanai aprēķinā, jo tas nepamatoti palielina izmaksas un padara aprēķinu nelabvēlīgu regulētajam komersantam.</p>	<p>atspoguļota KD 2.pielikumā – Rokasgrāmata –, 1.-1.attēls, ir vēl viena atvilce starp alternatīvā komersanta elektronisko sakaru tīkla divām galvenajām mezglu vietām. Pieņēmums ir tāds, ka alternatīvais komersants izmanto 2 mezglu iekārtas savā tīklā, lai nodrošinātu rezervēšanu.</p> <p>Rezervēšana dod iespēju alternatīvajam komersantam, pieļaujot elektronisko sakaru pārtraukuma iespējamību, paredzēt alternatīvu savienojumu, kas spēs nodrošināt pilna apjoma datu pārraides plūsmas maršrutēšanu, ja noticis elektronisko sakaru pārtraukums pamata datu pārraides savienojumā.</p> <p>Efektīvāku rezervēšanu var nodrošināt, ja divi galvenie mezgli tiek savienoti ar divām atvilcēm un datu pārraides plūsma tiek nodrošināta pa ģeogrāfiski atšķirīgu maršrutu.</p> <p>Vēlamies uzsvērt, ka aprēķina Modelī parametrs "Rezervēšanas koeficients" ir iekļauts kā parametrs ar maināmu vērtību.</p>	<p>izteikts šādā redakcijā: "Rezervēta atvilce nodrošina rezervēšanu starp alternatīvā komersanta elektronisko sakaru pamattīkla diviem galvenajiem punktiem (mezgliem), kas fiziski izvietoti divās ģeogrāfiskās atrašanās vietās. Rezervēšana dod iespēju alternatīvajam komersantam nodrošināt pilna apjoma datu pārraides plūsmas maršrutēšanu, izmantojot ģeogrāfiski atšķirīgu datu pārraides savienojumu, ja noticis elektronisko sakaru pārtraukums."</p>
--	---	---	--	---

			<p>Tātad, piešķirot šim parametram vērtību 2, Modelī tiek izdarīts pieņēmums, ka tiek nodrošināta rezervēta atvilce. Savukārt, piešķirot vērtību 1, Modeļa aprēķini tiks veikti, pieņemot, ka rezervēšana netiek nodrošināta.</p> <p>Lēmums par rezervēšanas koeficienta vērtību ir tieši atkarīgs no konceptuālā risinājuma, saskaņā ar kuru SIA "Tet" nodrošina pakalpojumus saviem klientiem. Tātad, ja SIA "Tet" nodrošina pakalpojumus, izmantojot rezervēšanu, tad arī alternatīvā komersanta aprēķinā ir jāņem vērā rezervēšana.</p> <p>Pietiekamas cenu starpības testa aprēķinā ir jāievēro princips, ka alternatīvajam komersantam ir jābūt tādiem pašiem tehniskajiem risinājumiem, iekārtām un tādā apjomā, lai galalietotājam nodrošinātu tādu pakalpojumu kvalitāti kā Regulētajam komersantam.</p> <p>Cik zinām, tad šajā elektronisko sakaru tīkla arhitektūras līmenī, SIA "Tet" nodrošina rezervēšanu – notiekot elektronisko sakaru</p>	
--	--	--	--	--

			tīkla bojājumam šajā tīkla arhitektūras līmenī, elektroniskie sakari tiks nodrošināti, izmantojot rezerves savienojumu.	
30.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Reģionālās piekļuves gadījumā aprēķina veikšana atvīlcēm no reģionālajiem piekļuves punktiem uz regulētā komersanta nacionālo piekļuves vietu.	SIA "Tet" KD 2.pielikumā paredzēts reģionālās piekļuves gadījumā aprēķinu veikt atvīlcēm no reģionālajiem piekļuves punktiem uz regulētā komersanta nacionālo piekļuves vietu. Tas ir absolūti lieks datu pārraides posms, neviens konkurējošais komersants tādu absurdu risinājumu nelietos, tas tikai nepamatoti padara aprēķinu nelabvēlīgu regulētajam komersantam. Iebilstam, ka aprēķins tiek veikts atvīlcēm no reģionālajiem piekļuves punktiem uz regulētā komersanta nacionālo piekļuves vietu, jo tas mākslīgi palielina izmaksas. Saskaņā ar Ieteikumu 2013/466/ES aprēķins piekļuvei reģionālajā līmenī konkrētajos apstākļos vispār nav veicams – Regulatoram jāveic tikai viena līmeņa pārbaude, t.i., starp mazumtirdzniecības pakalpojumiem un to piekļuves veidu, kuru izmanto alternatīvie komersanti. Alternatīvie komersanti izmanto tikai piekļuvi nacionālajā līmenī.	Nav ņemts vērā. Nepiekrītam, ka aprēķins ir veicams tikai atvīlcēm nacionālajā līmenī. Iemesls, kādēļ alternatīvie komersanti neizmanto atvīlci reģionālajā līmenī, teorētiski varētu būt saistīts ar to, ka vairumtirdzniecības pakalpojumam ir pārāk augsta cena. Komisijas ieteikumā nav atsauces uz to, vai pietiekamas cenu starpības tests būtu jāveic valsts vai reģionālajai piekļuvei. Tajā teikts: "VRI ir jānosaka piemērotākie regulētie ieguldījumi, kurus izmanto vai saskaņā ar prognozēm izmantos piekļuves prasītāji NGA vairumtirdzniecības slānī, kas, domājams, dominēs pašreizējā tirgus pārskata periodā, ņemot vērā BIT operatoru izvēršanas plānus, izvēlētas tīkla topoloģijas un vairumtirdzniecības piedāvājuma izmantojumu.	

			<p>Šādu ieguldījumu var veidot aktīvs ieguldījums, pasīvs ieguldījumus vai netaustāms vai virtuāls ieguldījums, kas nodrošina pasīvajam ieguldījumam līdzvērtīgas funkcijas.”</p> <p>Reģionālā piekļuve tika identificēta kā būtisks vairumtirdzniecības ieguldījums. Tātad pietiekamas cenu starpības testā jāņem vērā šis ieguldījums.</p>	
31.	<p>KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Par aktīvās, pasīvās atvilces pakalpojumu izmantošanu.</p>	<p>SIA “Tet” KD 2.pielikumā noteikts, ka aprēķinā izmantoti SIA “Tet” aktīvie atvilces pakalpojumi. Tas neatbilst Ieteikumam 2013/466/ES - Regulatoram aprēķinā jāizmanto tie vairumtirdzniecības pakalpojumi, kurus praksē izmanto alternatīvie komersanti. Praksē atvilcei alternatīvie komersanti izmanto tumšās šķiedras nomu. Lūdzam iekļaut aprēķinā tikai tumšās šķiedras nomas atvilci.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Skatīt komentāru pie 22.punkta. Uzskatām, ka KD 2.pielikumā nevajadzētu norādīt vienu atvilces pakalpojuma tehnoloģiju – aktīva vai pasīva. Nevaram izslēgt, ka nākotnē situācija var mainīties un par praksē izmantoto pakalpojumu var kļūt cits atvilces pakalpojums. Uzskatām, ka Metodikas sadaļa “II. Informācijas sniegšanas prasības” būtu jāpapildina ar pienākumu iesniegt informāciju par izmantoto atvilces pakalpojumu apjomu dalījumā pa atvilču veidiem: Ethernet atvilce, IP atvilce, Tumšās šķiedras noma atvilces vajadzībām.</p>	<p>Papildināt ar 5.10.apakšpunktu. 5.10. datus uz iepriekšējā kalendārā gada 31.decembri par lietoto atvilces pakalpojumu apjomu (skaitu) dalījumā pa datu pārraides ātrumiem un atvilču veidiem: Ethernet atvilce, IP atvilce, tumšās šķiedras noma atvilces vajadzībām;</p>

32.	<p>KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Par aprēķinu VULA piekļuves variantam.</p>	<p>SIA "Tet" KD 2.pielikumā paredzēts, ka tiek veikts aprēķins VULA piekļuves variantam. Saskaņā ar Ieteikumu 2013/466/ES aprēķins VULA piekļuvei konkrētajos apstākļos vispār nav veicams – Regulatoram jāveic tikai viena līmeņa pārbaude, t.i., starp mazumtirdzniecības pakalpojumiem un to piekļuves veidu, kuru izmanto alternatīvie komersanti. Alternatīvie komersanti izmanto tikai piekļuvi nacionālajā līmenī.</p>	<p>Nav ņemts vērā. Nepiekrītam, ka aprēķins ir veicams tikai piekļuvei nacionālajā līmenī. Iemesls, kādēļ alternatīvie komersanti neizmanto VULA piekļuvi, teorētiski varētu būt saistīts ar to, ka šim piekļuves veidam ir pārāk augsta cena.</p> <p>Komisijas 2013/466/ES ieteikumā teikts, ka: "VRI ir jānosaka piemērotākie regulētie ieguldījumi, kurus izmanto vai saskaņā ar prognozēm izmantos piekļuves prasītāji NGA vairumtirdzniecības slānī, kas, domājams, dominēs pašreizējā tirgus pārskata periodā, ņemot vērā BIT operatoru izvēšanas plānus, izvēlētas tīkla topoloģijas un vairumtirdzniecības piedāvājuma izmantojumu.</p> <p>Šādu ieguldījumu var veidot aktīvs ieguldījums, pasīvs ieguldījumus vai netaustāms vai virtuāls ieguldījums, kas nodrošina pasīvajam ieguldījumam līdzvērtīgas funkcijas."</p> <p>VULA piekļuve ir identificēta kā būtisks vairumtirdzniecības</p>	
-----	--	---	---	--

			ieguldījums. Tātad pietiekamas cenu starpības testā jāņem vērā šis ieguldījums.
33.	<p>KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Par izmantotajiem datu pārraides ātrumiem VULA nomāto līniju aprēķinā.</p>	<p>SIA "Tet" KD 2.pielikumā VULA nomāto līniju dimensionēšanā un aprēķinā tiek izmantotas tikai līnijas ar ātrumiem 0,01 Gbit/s, 0,1 Gbit/s, 1 Gbit/s, 10 Gbit/s. Tas neatbilst pamatpiedāvājumam. SIA "Tet" piedāvā atvilces pakalpojumus ar šādiem ātrumiem: 100 Mbit/s, 200 Mbit/s, 300 Mbit/s, 400 Mbit/s, 500 Mbit/s, 600 Mbit/s, 700 Mbit/s, 800 Mbit/s, 900 Mbit/s, 1 Gbit/s, 2 Gbit/s, 3 Gbit/s, 4 Gbit/s, 5 Gbit/s, 6 Gbit/s, 7 Gbit/s, 8 Gbit/s, 9 Gbit/s, 10 Gbit/s. Un ir pieejami Ethernet piekļuves punkti ar triju veidu fiziskām saskarnēm un konfigurējamiem ātrumiem: – 1000 Base-T ar RJ45 ligzdu (1Gbit/s elektriskās saskarnes gadījumā) ar pieslēguma ātrumu 0,1*n Gbit/s, kur n ir naturāls skaitlis, kurš ir lielāks par 0 un nepārsniedz 10 un kura vērtību nosaka SIA "Tet" un komersants vienojoties; – optiskais interfeiss 1000 Base SX vai 10G-SX ar SC vai LC ligzdu, ar pieslēguma ātrumu 1*n Gbit/s, kur n ir naturāls skaitlis no 1 līdz 10 un</p>	<p>Nav ņemts vērā. Nomātās līnijas, ko piedāvā SIA "Tet", ir tikai viena no iespējām, kā nodrošināt atvilci no OLT vietām. Tāpēc Metodikā un Modelī iekļautie datu pārraides ātrumi un cenas ne vienmēr atspoguļo regulētā komersanta pamatpiedāvājumu, bet var atspoguļot arī alternatīvo komersantu nodrošināto pakalpojumu cenas vai vidējās tirgus cenas šiem pakalpojumiem. Pašlaik Modelī iekļautie datu pārraides ātrumi un cenas ir iegūtas no SPRK veiktās tirgus Nr.4 analīzes. Neuzskatām, ka Modeļa papildināšana ar visiem SIA "Tet" piedāvātajiem datu pārraides ātrumiem būtu lietderīga, ievērojot arī to, ka cenu starpība starp "blakus esošiem" datu pārraides ātrumiem nav tik būtiska, lai ietekmētu pietiekamas cenu starpības aprēķina secinājumus.</p>

		kura vērtību nosaka SIA "Tet" un komersants vienojoties.		
34.	KD 2.pielikums - Rokasgrāmata: Par 100G atvilces pakalpojumu.	SIA "Tet" KD 2.pielikumā paredzēts, ka SIA "Tet" nodrošina arī 100G atvilces pakalpojumu. Tas neatbilst pamatpieāvījumam – SIA "Tet" nenodrošina 100G atvilci.	Nav ņemts vērā. Atvilces pakalpojumu var nodrošināt cits elektronisko sakaru komersants, ne tikai SIA "Tet". Fakts, ka 100 Gbit/s atvilces pakalpojums nav iekļauts SIA "Tet" pamatpieāvījumā, var radīt nepietiekamas cenu starpības risku. Ņemsim vērā arī to, ka pastāv iespējas nodrošināt arī tīkla 1.slāņa viļņgarumdales multipleksēšanas pakalpojumus 100 Gbit/s atvilces pakalpojuma vietā.	
35.	KD 2.pielikums – Rokasgrāmata.	SIA "Tet" KD 2.pielikumā ir noteikts, ka galvenās pārraides saites, kuras var dēvēt arī par ANO pamattīklu, sastāv no nomātām līnijām, kas ANO ir nepieciešamas redundantam starpsavienojumam starp tā divām galvenā mezgla vietām. Lūdzam paskaidrot, kāpēc ir šāds pieņēmums par nomātām līnijām (ka ANO izmantos tieši nomātās līnijas), ja šis risinājums nav vienīgais iespējamais un nav ANO praksē izmantotais risinājums?	Nav ņemts vērā. Alternatīvajam komersantam ir jāizbūvē savs elektronisko sakaru tīkls un tādējādi arī datu pārraides savienojumi. Tas var veikt savus inženiertehniskos tīkla izbūves darbus, īrēt kabeļu optiskās šķiedras vai izmantot nomātās līnijas. Tā ir plaši izmantota pieeja pietiekamas cenu starpības aprēķina modeļos paredzēt nomātās līnijas kā risinājumu alternatīvā komersanta pašu elektronisko sakaru tīkla izmaksu noteikšana attiecībā uz datu pārraides savienojumu izveidošanu.	

III. Citi priekšlikumi un komentāri				
36.	Metodikas un aprēķina rezultātu nosūtīšana ES dalībvalstu regulatoriem, EK, BEREC.	SIA "Tet" Vēršam Regulatora uzmanību uz to, ka Metodika, cenu starpības aprēķins un tā rezultāts ietilpst Direktīvas 2002/19/EK 13.panta darbības jomā (cenu kontroles un izmaksu uzskaites pienākumi būtiskas ietekmes komersantam) un ietekmētu tirdzniecību starp dalībvalstīm, tāpēc gan Metodikas projekts, gan tās rezultāti pirms apstiprināšanas ir jānosūta Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādei BEREC.	Metodika 2021.gada 11.novembrī iesniegta saskaņošanai minētajām institūcijām saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/1972 32.pantā un Ieteikumā 2021/554 noteikto procedūru.	
37.	Metodika.	SIA "Tet" Konsultācijas gaitā SIA "Tet" uzdeva vairākus jautājumus Regulatoram par aprēķinā modelēto tīklu. Saņēmām Regulatora atbildes: "Cenu starpības aprēķina modelī iekļautie tīkla modelēšanas pamatprincipi balstīti uz modeli veidojušā konsultāciju uzņēmuma pieredzi un zināšanām." Diemžēl jāsecina, ka modeli veidojušajam konsultāciju uzņēmumam ir bijusi vāja sapratne par SIA "Tet" vairumtirdzniecības pakalpojumiem un to savstarpēju	Nav pamata apgalvojumam par pieredzes bagātā un tarifu, izmaksu modelēšanas jomā profesionālā konsultāciju uzņēmuma vājo sapratni. Viens no konsultācijas mērķiem ir nonākt pie racionālākā, efektīvākā un lietderīgā risinājuma, konsultācijas gaitā uzklusot komersantu, sabiedrības viedokli par iecerēto metodiku. Līdz ar to jau konsultācijas sākumā tiek izdarīts pamatpieņēmums, ka sākotnēji izstrādātā metodika var nebūt pilnīga un pie lietderīgā,	

		sasaisti, jo aprēķinā tiek skaitīti pakalpojumi, kas konkrētajā modeļa variantā komersantam nemaz nav nepieciešami.	efektīvākā risinājuma iespējams nonākt, konsultējoties ar komersantiem, sabiedrību.	
--	--	---	---	--

Radziņš, 67097234

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU